C/2024/6808

29.11.2024

NÕUKOGU SOOVITUS,

21. oktoober 2024,

mis käsitleb Belgia majandus-, eelarve-, tööhõive- ja struktuuripoliitikat

(C/2024/6808)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97, ([1]) eriti selle artikli 3 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241, ([2]) millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu"), jõustus 19. veebruaril 2021. Rahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab rahastu saavutada majanduslikku ja sotsiaalset taastumist ning rakendada kestlikke reforme ja investeeringuid, eelkõige reforme ja investeeringuid, et edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust liidus ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist.

(2) 27. veebruaril 2023. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/435 ([3]) (edaspidi „REPowerEU määrus") eesmärk on järk-järgult kaotada liidu sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitaks saavutada energiajulgeoleku ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning suurendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust. Belgia lisas oma riiklikusse taaste- ja vastupidavuskavasse uue REPowerEU peatüki, et rahastada olulisi reforme ja investeeringuid, mis aitavad saavutada REPowerEU eesmärke.

(3) Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega", et anda teavet poliitiliste otsuste tegemiseks ja luua raamtingimused majanduskasvu hoogustamiseks. Teatises käsitletakse konkurentsivõimet üheksa vastastikku tugevdava teguri kaudu. Nende tegurite hulka kuuluvad muu hulgas juurdepääs erakapitalile, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja oskused ning toimiv ühtne turg, mis on

([1]) ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

esmatähtsad poliitikaprioriteedid reformide ja investeeringute elluviimiseks, et käsitleda praeguseid tootlikkusega seotud probleeme ning suurendada liidu ja selle liikmesriikide pikaajalist konkurentsivõimet. Komisjon avaldas 14. veebruaril 2024 teatise „Ühtse turu ja konkurentsivõime 2024. aasta aruanne“. Kõnealuses teatises on üksikasjalikult kirjeldatud Euroopa ühtse turu tugevaid külgi ja probleeme konkurentsivõime alal ning kajastatud aasta jooksul toimunud muutusi, tuginedes eespool nimetatud üheksale konkurentsivõimet edendavale tegurile.

(4) Komisjon võttis 21. novembril 2023 vastu 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2024) algust. Euroopa Ülemkogu kinnitas 22. märtsil 2024 2024. aasta kohta iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid, mille keskmes on konkurentsivõimelise kestlikkuse neli mõõdet. Komisjon võttis 21. novembril 2023 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011 ([4]) alusel vastu ka 2024. aasta häiremehhanismi aruande, milles ei nimetatud Belgiat ühe liikmesriigina, kus võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Belgia 2024. aasta eelarvekava kohta. Samuti võttis komisjon vastu soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta ning ettepaneku 2024. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. Nõukogu võttis 12. aprillil 2024 vastu soovituse euroala majanduspoliitika kohta ([5]) (edaspidi „2024. aasta euroala käsitlev soovitus“) ja 11. märtsil 2024 ühise tööhõivearuande.

(5) 30. aprillil 2024 jõustus liidu uus majanduse juhtimise raamistik. Raamistik hõlmab uut määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta, muudetud nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97 ([6]) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ning muudetud nõukogu direktiivi 2011/85/EL ([7]) liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta. Uue majanduse juhtimise raamistiku eesmärk on edendada reformide ja investeeringute kaudu usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ning vastupanuvõimet ning vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki. Uue majanduse juhtimise raamistikuga edendatakse ka riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmise tagamisega. Iga liikmesriik peab esitama nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad sisaldavad liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi ning hõlmavad riigisisese seadusandliku tsükli pikkusest sõltuvalt nelja- või viieaastast planeerimisperioodi. Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud netokulude ([8]) kava peab olema kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 nõuetega, sealhulgas nõudega hoida valitsemissektori võlg usutavas langustrendis või viia see usutavasse langustrendi kohandamisperioodi lõpuks või hoida see mõistlikul tasemel allpool 60 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning viia valitsemissektori eelarve puudujääk keskpika perioodi jooksul alla aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ja/või hoida see allpool kõnealust kontrollväärtust. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele. Selleks et toetada kõnealuste riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade koostamist, avaldas komisjon 21. juunil 2024 suunised teabe kohta, mille liikmesriigid peavad esitama oma riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades ning iga-aastastes eduaruannetes. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artiklitega 5 ja 36 edastas komisjon liikmesriikidele kohaldataval juhul võrdlustrajektoorid ja tehnilise teabe. Liikmesriigid peavad esitama oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava 20. septembriks 2024, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ja komisjon lepivad kokku tähtaja pikendamises mõistliku aja võrra. Kooskõlas oma riigisisese õigusraamistikuga võivad liikmesriigid arutada oma keskpika perioodi kavade projekte oma parlamentidega, paluda sõltumatutel eelarveasutustel esitada arvamuse ning konsulteerida sotsiaalpartnerite ja muude riiklike sidusrühmadega.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Nõukogu 12. aprilli 2024. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Netokulu, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktis 2. Netokulu – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

(6) 2024. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas rahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavad aitavad tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on viimastel aastatel esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes esile toodud. 2019., 2020., 2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mis on läbi vaadatud või mida on ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(7) Belgia esitas 30. aprillil 2021 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. Nõukogu võttis 13. juulil 2021 vastu Belgia taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmist käsitleva rakendusotsuse, ([9]) mida muudeti 8. detsembril 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2, et ajakohastada tagastamatu rahalise toetuse maksimaalset summat ja lisada REPowerEU peatükk ([10]). Osamaksete tegemine sõltub määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõike 5 kohaselt tehtud komisjoni otsusest selle kohta, et Belgia on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(8) Belgia esitas 30. aprillil 2024 oma 2024. aasta riikliku reformikava kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 ([11]) artikli 4 lõikega 1. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2024. aasta riiklik reformikava ka Belgia kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(9) Komisjon avaldas 19. juunil 2024 Belgia kohta 2024. aasta riigiaruande. Selles hinnati Belgia edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2023 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Belgia on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Belgia edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(10) Vastavalt Eurostati kinnitatud andmetele suurenes Belgia valitsemissektori eelarve puudujääk 3,6 %-lt SKPst 2022. aastal 4,4 %-le SKPst 2023. aastal, samal ajal kui valitsemissektori võlg suurenes 104,3 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 105,2 %-le SKPst 2023. aasta lõpus. Nagu on märgitud komisjoni 8. märtsi 2023. aasta teatises 2024. aastaks esitatud eelarvepoliitika suuniste kohta, astub komisjon kooskõlas kehtivate õigusnormidega esimese sammu eelarvepuudujäägil põhinevate ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluste algatamiseks 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal. Komisjon avaldas 19. juunil 2024 aluslepingu artikli 126 lõike 3 alusel aruande. Selles aruandes hinnati Belgia eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarve puudujääk ületas 2023. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Aruandes jõuti järeldusele, et seda hinnangut silmas pidades ning aluslepingu artikli 126 lõike 4 alusel koostatud majandus- ja rahanduskomitee arvamust arvesse võttes kavatseb komisjon teha 2024. aasta juulis ettepaneku algatada Belgia suhtes ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, tehes nõukogule ettepaneku võtta vastu aluslepingu artikli 126 lõike 6 kohane otsus, millega tehakse Belgia puhul kindlaks ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu.

(11) Nõukogu soovitas 12. juulil 2022 ([12]) Belgial tagada 2023. aastal konservatiivse eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu nii, et see oleks allpool keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu, ([13]) võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust leibkondadele ja ettevõtetele, kes on energiahindade

([9]) ST 10161/21 INIT ja ST 10161/21 ADD 1.
([10]) Nõukogu 8. detsembri 23. aasta rakendusotsus, millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Belgia taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang (ST 15570/23 INIT).
([11]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).
([12]) Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Belgia 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Belgia 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 1).
([13]) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on Belgia keskpika perioodi potentsiaalne SKP kasv 2023. aastal nominaalväärtuses 5,7 %, tuginedes kümne aasta keskmisele potentsiaalsele reaalkasvu määrale ja 2023. aasta SKP deflaatorile.

tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Samal ajal soovitati Belgial ka olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Belgial suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades rahastut ning muid liidu vahendeid. Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika ([14]) 2023. aastal kiire inflatsiooni tingimustes ekspansiivne (0,7 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) andis 2023. aastal eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,4 % SKPst. See hõlmab energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamatele leibkondadele ja ettevõtetele suunatud erakorraliste toetusmeetmete kulude vähendamist 0,1 % SKPst. Seega ei tulenenud riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv, mis ületab keskpika perioodi potentsiaalset majanduskasvu, sihipärasest toetusest leibkondadele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad. Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude ekspansiivne kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) oli tingitud avaliku sektori palkade ja sotsiaaltoetuste püsivast suurenemisest, mis tuleneb automaatse indekseerimise mehhanismist, tööandjate sotsiaalmaksete ajutisest vähendamisest 2023. aastal ning rahvastiku vananemisega seotud suurenevatest eelarvekuludest. Kokkuvõttes ei olnud riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv 2023. aastal kooskõlas nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitusega. Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatud kulud moodustasid 2023. aastal 0,3 % SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud moodustasid 2023. aastal 2,8 % SKPst, mis on 0,1 protsendipunkti võrra rohkem kui 2022. aastal. Belgia rahastas täiendavaid investeeringuid rahastust ning muudest liidu vahenditest. Ta rahastas avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, nt investeeringud raudtee- ja jalgrattataristusse, üldkasutatavate hoonete renoveerimisse ning vesinikutaristusse. Neid avaliku sektori investeeringuid rahastatakse osaliselt rahastust ja muudest liidu vahenditest.

(12) 2024. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 1,4 % ja 2025. aastal 1,3 %, samal ajal kui tarbijahinnaindeksiga mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 2,8 % ja 2025. aastal 1,8 %. Valitsemissektori eelarve puudujääk peaks 2024. aastal suurenema 4,6 %-le SKPst ja vähenema 2025. aastal 3,6 %-le SKPst, samal ajal kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks suurenema 106,2 %-le ja 2025. aasta lõpuks 106,8 %-le. Pärast 2025. aastat peaks valitsemissektori eelarvepositsioon vähenema 2,9 %-le SKPst 2026. aastal ja 2,3 %-le SKPst 2027. aastal. Seega langeb valitsemissektori eelarve puudujääk prognooside kohaselt 2026. aastal alla aluslepingus sätestatud eelarvepuudujäägi kontrollväärtust 3 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks pärast 2025. aastat järk-järgult vähenema: 2026. aastal 106,6 %-le ja 2027. aastal 106 %-le.

(13) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 1,3 % ja 2025. aastal 1,4 % ning tarbijahindade harmoneeritud indeksiga (THHI) mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 4 % ja 2025. aastal 2,3 %.

(14) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarve puudujääk 2024. aastal 4,4 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aastal jääma 105 %-le. Võla ja SKP suhte stabiliseerumine 2024. aastal kajastab peamiselt 2023. aasta lõpuks kogunenud rahapuhvri ajutist ülejääki, mis tuleneb riigi võlakirjade emiteerimisest. Komisjoni prognooside kohaselt on eelarvepoliitika 2024. aastal pärssiv (0,1 % SKPst).

(15) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt rahastatakse 2024. aastal rahastu tagastamatust toetusest kulusid mahus 0,2 % SKPst (2023. aastal 0,1 % SKPst). Rahastu toetustest rahastatavad kulutused võimaldavad teha kvaliteetseid investeeringuid ja viia ellu tootlikkust suurendavaid reforme, ilma et see mõjutaks otseselt Belgia valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võlga.

(16) Nõukogu soovitas 14. juulil 2023 ([15]) Belgial järgida konservatiivset eelarvepoliitikat, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste netokulude ([16]) nominaalset kasvu 2024. aastal kuni 2 %ni. Liikmesriikidel paluti 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel võtta arvesse, et komisjon teeb 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal nõukogule ettepaneku algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Komisjoni 2024. aasta

([14]) Eelarvepoliitika on määratletud kui valitsemissektori eelarvepositsiooni aastase muutuse näitaja. Selle eesmärk on hinnata nii riiklikult kui ka liidu eelarvest rahastatavast eelarvepoliitikast tulenevat majanduslikku impulssi. Eelarvepoliitikat mõõdetakse vahena i) keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu ja ii) esmaste kulude muutuse vahel, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed (välja arvatud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ning mis hõlmab rahastu tagastamatu toetuse ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid.

([15]) Nõukogu 14. juuli 2023. aasta soovitus, milles käsitletakse Belgia 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Belgia 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 312, 1.9.2023, lk 12).

([16]) Esmased netokulud on määratletud kui riiklikult rahastatavad kulud, millest on maha arvatud i) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, ii) intressikulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ning iv) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

kevadprognoosi kohaselt peaksid Belgia riiklikult rahastatavad esmased netokulud suurenema 2024. aastal 4 %, mis on üle soovitatud maksimaalse kasvumäära. See riiklikult rahastatavate esmaste netokulude soovitatud maksimaalset kasvumäära ületav kulu on 2024. aastal 1 % SKPst. See ei pruugi olla nõukogu soovitusega kooskõlas.

(17) Lisaks soovitas nõukogu Belgial võtta meetmeid, et võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed ja kasutada sellest tulenevat kokkuhoidu valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks. Nõukogu soovitas, et kui energiahindade uue tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tuleb Belgial tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate leibkondade ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks erakorralistest energiatoetusmeetmetest tulenev eelarve netokulu ([17]) olema 2023. aastal 0,4 % SKPst ning 2024. ja 2025. aastal 0 % SKPst. Kui selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid kasutataks nõukogu soovituse kohaselt valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks, tooks see kõnealuse prognoosi kohaselt 2024. aastal kaasa eelarvekohanduse 0,4 % SKPst, samas kui riiklikult rahastatavad esmased netokulud ([18]) annavad asjaomasel aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,1 % SKPst. Erakorralised energiatoetusmeetmed 2023. ja 2024. aastal kaotati, mis on kooskõlas nõukogu soovitusega. Siiski prognoositakse, et selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid ei kasutata täielikult valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks. See ei pruugi olla nõukogu soovitusega kooskõlas.

(18) Lisaks soovitas nõukogu Belgial säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada rahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud suurenema 2,8 %-lt SKPst 2023. aastal 2,9 %-le SKPst 2024. aastal. See on kooskõlas nõukogu soovitusega. Samal ajal prognoositakse, et liidu vahenditest, sealhulgas rahastu toetustest, rahastatavad avaliku sektori kulud jäävad 2024. aastal samale tasemele (0,3 % SKPst).

(19) Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, hinnatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarve puudujääk on 2025. aastal 4,7 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks suurenema 2025. aasta lõpuks 106,6 %-le. Eelarvepuudujäägi ning valitsemissektori võla ja SKP suhte kasv 2025. aastal kajastab peamiselt jooksvate kulude struktuurset kasvu, mis on tingitud eelkõige rahvastiku vananemisega seotud kuludest ja valitsemissektori võla suurematest intressimaksetest.

(20) Pikaajalised riigi rahanduse jätkusuutlikkusega seotud riskid on Belgias suured. Lisaks ebasoodsale esialgsele eelarvepositsioonile on riskide suureks hindamise peamiseks teguriks vananemisega seotud kulude prognoositud kasvu mõju riigi rahandusele, võttes arvesse riigi kiiresti vananevat elanikkonda. Komisjoni 2024. aasta rahvastiku vananemise aruandes prognoositakse, et vananemisega seotud kulud suurenevad pidevalt 26,8 protsendipunktilt SKPst 2022. aastal 31,9 protsendipunktini SKPst 2070. aastal. Kasv 5,1 protsendipunkti võrra SKPst 2070. aastaks tuleneb peamiselt pensioni- ja pikaajalise hoolduse kuludest. Prognooside kohaselt suurenevad pensionikulud 2022.–2070. aastal 3,5 protsendipunkti SKPst, võrreldes keskmiselt 0,4 protsendipunktiga SKPst liidus. Belgia taaste- ja vastupidavuskava hõlmab pensionireformi, mille eesmärk on aidata seda probleemi lahendada, koos muude eesmärkidega, nagu süsteemi sotsiaalse kestlikkuse parandamine, inimeste motiveerimine tööturul aktiivseks jääma pärast seda, kui nad vastavad ennetähtaegselt pensionile jäämise tingimustele, ning suurema ühtlustamise tagamine pensionisüsteemides ja nende vahel. Pikaajalise hoolduse valdkonnas moodustasid avaliku sektori kulutused 2022. aastal 2,3 % SKPst (liidu keskmine 1,7 %), mis tegi Belgiast liikmesriigi, kus on ühed suurimad kulutused pikaajalisele hooldusele liidus. Prognooside kohaselt suurenevad pikaajalise hoolduse kulud 2070. aastaks 1,7 protsendipunkti võrra SKPst, samas kui liidus on kasv keskmiselt 0,8 protsendipunkti. Kulutused institutsionaalsele hooldusele olid Belgias 2022. aastal 1,4 protsendipunkti SKPst, st oluliselt suuremad kui liidus keskmiselt (0,8

([17]) See arv esindab kõnealuste meetmete aastaseid eelarvekulusid, sealhulgas tulusid ja kulusid, millest on vajaduse korral maha arvatud energiatarnijate juhusliku kasumi maksustamisest saadud tulud.

([18]) Seda panust mõõdetakse valitsemissektori esmaste kulude (millest on välja jäetud i) kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmetega kaasnev täiendav eelarvemõju, ii) ühekordsed kulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ja iv) rahastu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavad kulud) muutusena keskpika perioodi (10 aasta) keskmise potentsiaalse nominaalse SKP kasvumäära suhtes ja väljendatakse suhtena nominaalsesse SKPsse.

protsendipunkti SKPst). Olemasolevad andmed näitavad, et tarbetult või vähemalt enneaegselt hoolekandeasutustesse paigutatud eakate osakaal on endiselt suur, kuigi see on viimasel kümnendil vähenenud. Eelkõige juhiti andmetes tähelepanu sellele, et Brüsselis ja Valloonias oli suur selliste isikute osakaal, kes on hooldusest vähe sõltuvad ja elavad hoolekandeasutustes. Föderaalüksused on alustanud reforme, et muuta eri hooldusasutuste kasutamine kulutõhusamaks, eelkõige tarbetu või enneaegse asutusse paigutamise vältimiseks ja edasilükkamiseks. Riigi rahanduse jätkusuutlikkuse probleemi lahendamisel tehtud edusamme tuleb siiski parandada.

(21) Belgia kuulub nende liikmesriikide hulka, kus on liidu kõrgeim maksude ja kulutuste tase. Kogukulud hõlmavad suuri maksukulusid ja palgatoetusi. Lisaks pärsivad Belgia maksusüsteem ja sotsiaaltoetuste ülesehitus rahalist motivatsiooni töötada ja soodustavad madalat tööturul osalemise määra Belgias (76,1 % võrreldes liidu keskmisega, mis 2023. aastal oli 20–64aastaste vanuserühmas 80,0 %). Tööjõumaksud (üksikisiku tulumaksud ja sotsiaalmaksed) on madalapalgaliste ja keskmise palgaga töötajate puhul liidu kõrgeimad, samal ajal kui tarbimismaksudest, sealhulgas energiamaksudest saadav tulu on alla liidu keskmise. Leibkonna teise palgasaaja jaoks tekitavad erilised maksukorrad, nagu abikaasade vaheline sissetuleku jaotamine (*marital quotient*) ([19]) tugevaid stiimuleid mittetöötamiseks. Lisaks ei innusta sotsiaaltoetuste struktuur inimesi tööle asumast või töötamast rohkem tunde. Paljud sotsiaaltoetused sõltuvad staatusest, mitte majanduslikust olukorrast, mis pärsib hüvitiste süsteemi tõhusust. Töötushüvitised on ajaliselt piiramatud ega sõltu pikaajaliste töötute majanduslikust olukorrast, mis süvendab olemasolevat töötuslõksu. Maksukoormuse nihutamine tööjõult muudele maksubaasidele ning maksu- ja hüvitiste süsteemi tõhususe parandamine võib aidata tööhõivet suurendada.

(22) Struktuurse konsolideerimise vajaduste kontekstis tuleks tööjõumaksu vähendamist täielikult rahastada, sealhulgas vähendades maksukulusid ja kaotades järk-järgult fossiilkütuste maksutoetused. Tööjõu suurt maksukoormust tasakaalustavad paljud palgatoetused ja Belgias kasutatakse laialdaselt maksuvähendusi. Kõrgema rahandusnõukogu 2020. aasta analüüsis leiti, et maksukulud on eelarve jaoks kulukad, kalduvad soosima suure sissetulekuga töötajaid ja tekitavad ebatõhusust. Suurimate eelarvekuludega maksukulude hulka kuuluvad ametiautode kava ning teadus- ja arendustegevuse ja vahetustega töö puhul kinnipeetava maksu vabastus. Palgatoetused ja muud maksukulud muudavad samuti maksusüsteemi keeruliseks, mis suurendab veelgi regulatiivset koormust ja pärsib ettevõtluskeskkonda. Lisaks ei ole teadus- ja arendustegevuse maksutoetus suunatud suurima kasvupotentsiaaliga ettevõtetele. Mõningad maksusüsteemi omadused moonutavad ka investeerimisvalikuid ja tekitavad teatavatesse varadesse liigse investeerimise riski. Belgia fossiilkütuste otsetoetused moodustasid 2021. aastal hinnanguliselt 12 miljardit eurot (2,4 % SKPst) ja kaudsed toetused üle 2,6 miljardi euro. Fossiilkütuste otsesed toetused hõlmavad gaasi ja kütteõli madalat aktsiisimaksu võrreldes elektriga. Koos elektrivõrgu suurte kuludega tekitab see suuri hinnaerinevusi fossiilkütuste ja elektri vahel, takistades üleminekut keskkonnasäästlikumatele küttesüsteemidele. Lisaks on selline jätkuv toetus kütteõlile ja maagaasile vastuolus Belgia võetud kohustustega vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja parandada õhukvaliteeti. Transpordi- ja saastemaksud on alakasutatud (nt arukad teemaksud kehtivad ainult raskeveokite suhtes) ning võivad samuti aidata luua lisatulu. Liiklusummikute ja õhusaaste suurenemise kontekstis on maksukulud, nagu maanteeveoettevõtjatele mõeldud diislikütuse aktsiisi osaline tagastamine, eriti kulukad ja keskkonnale kahjulikud.

(23) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need reformid ja investeeringud peaksid aitama tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on kindlaks tehtud asjakohastes riigipõhistes soovitustes. Järele jäänud lühikese aja jooksul on oluline kiiresti jätkata taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki tulemuslikku rakendamist, et suurendada Belgia pikaajalist konkurentsivõimet rohe- ja digipöörde kaudu, tagades samal ajal sotsiaalse õigluse. Taaste- ja vastupidavuskavast tulenevate kohustuste täitmiseks 2026. aasta augustiks on oluline, et Belgia kiirendaks märkimisväärselt reformide ja investeeringute elluviimist, tagades tõhusa juhtimise. Jätkuvalt on oluline süstemaatiliselt kaasata kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi, et tagada laialdane isevastutus taaste- ja vastupidavuskava eduka rakendamise eest.

([19]) Belgia kohaldab sissetuleku jaotamise süsteemi (*marital quotient*), mis võimaldab osa teeniva partneri kutsetegevusest saadavast tulust omistada mittepalgalisele partnerile.

(24) Ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise osana vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([20]) artiklile 18 peab Belgia 2025. aasta märtsiks läbi vaatama kõik Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+-ist (ESF+), Ühtekuuluvusfondist ja Õiglase Ülemineku Fondist (JTF) toetatavad programmid, võttes muu hulgas arvesse 2024. aasta riigipõhistes soovitustes ning riiklikus energia- ja kliimakavas kindlaks tehtud probleeme. Läbivaatamise tulemuste alusel eraldatakse lõplikult iga programmiga ette nähtud liidu rahastus. Belgia on teinud edusamme ühtekuuluvuspoliitika programmide ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel, kuid osa probleeme on jätkuvalt lahendamata. Belgias on majandusliku ja sotsiaalse arengu piirkonnasisesed erinevused jätkuvalt suured. Väga oluline on kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Ühtekuuluvuspoliitika programmides kokku lepitud prioriteedid on jätkuvalt asjakohased. Eriti oluline on investeeringute kiire rakendamine, et aidata edendada teadusuuringuid, innovatsiooni ja digiüleminekut, samuti investeeringuid, mis on seotud rohepöörde, kliimamuutustega kohanemise ja energiatõhususega. Prioriteediks on jätkuvalt juurdepääsu parandamine tööhõivele ja aktiveerimismeetmetele, eelkõige haavatavate rühmade, pikaajaliste töötute ja noorte jaoks. Väga oluline on elukestva õppe jätkuv toetamine, et parandada töötajate liikuvust ja kohanemisvõimet. Lisaks on jätkuvalt vaja soodustada ebasoodsas olukorras olevate rühmade aktiivset kaasamist ja tööalast konkurentsivõimet. Belgia võiks tööstuse ümberkujundamise toetamiseks kasutada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/795 ([21]) loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi, arendades edasi täiustatud digitehnoloogiaid ja -teenuseid, ringluspõhiseid ja kõrgtehnoloogilisi materjale ning suutlikkust, mis on seotud kestliku puhta energia, vastupidavate eluasemete ja tervishoiualase innovatsiooniga.

(25) Lisaks taaste- ja vastupidavuskava ning muude liidu vahendite raames käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele seisab Belgia silmitsi mitme täiendava probleemiga, mis on seotud tööjõupuuduse ja oskuste tööturu nõudlusele mittevastavusega, ebasoodsas olukorras olevate rühmade integreerimisega tööturule, haridussüsteemi tulemuslikkuse ja võrdsete võimalustega ning õpetajaametiga, samuti ettevõtluskeskkonna, regulatiivse koormuse ja keerukuse ning teenustesektori piirangutega seotud probleemidega. Nende probleemide lahendamine võib aidata parandada töötajate oskusi ja kõigi õpilaste haridustulemusi, suurendades tööviljakust, ning tuua tööhõive lähemale riiklikule eesmärgile, s.o 2030. aastaks 80 %.

(26) Vabade töökohtade kõrge määr osutab püsivale tööjõupuudusele, mis on suurem rohepöörde kiirendamiseks vajalike tehniliste kutsealade seas. Jätkuvalt valmistab muret ebasoodsas olukorras olevate rühmade, sealhulgas madalama haridustasemega inimeste, rändetaustaga või puudega inimeste integreerimine. Teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) valdkonna lõpetanute, eelkõige naiste arv on endiselt väike (1 000 elaniku kohta vanuses 20–29 eluaastat 16,4 inimest võrreldes 21,9ga liidus). Lisaks on töötuselt tööhõivele ülemineku määr alla liidu keskmise. See näitab, et võimalik on suurendada aktiveerimispoliitika tulemuslikkust, eelkõige parandades riiklike tööturuasutuste tõhusust, suunates paremini meetmeid ebasoodsas olukorras olevate rühmade ja pikaajalisel haiguspuhkusel olevate töötajate tööturule integreerimise toetamiseks. Teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonna lõpetajate arvu suurendamine ning kutsehariduse ja -õppe vastavus tööturu vajadustele tehnilistel kutsealadel võib aidata veelgi vähendada tööjõupuudust. Täiskasvanute osalemine õppes on vähene, eriti madalama kvalifikatsiooniga inimeste hulgas. Kuigi täiskasvanuhariduses osalemise määra suurendamiseks on rakendatud meetmeid, nagu töötajate individuaalne õigus saada aastas viis päeva koolitust ja isiklikud õppekontod, on nende mõju avaldumiseks vaja aega ja kõnealused meetmed nõuavad hindamist.

(27) Hoolimata suurtest avaliku sektori kulutustest haridusele on õpitulemused halvenenud ning haridus- ja koolitussüsteemide kaasavuse ja võrdsete võimaluste seis on endiselt murettekitav. OECD 2022. aasta rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi tulemused näitavad, et lugemise, matemaatika ja loodusteaduste valdamine on 15aastaste seas pikaajaliselt halvenenud (mahajäämus 25 % matemaatika, 25,3 % lugemise ja 22,4 % loodusteaduste puhul). Kuigi Belgias oli 2012. aastal matemaatika valdkonnas parima tulemuse saavutanute osakaal liidu suurim (19,5 %), vähenes see järsult järgmise kümne aasta jooksul (11,5 % 2022. aastal; hollandikeelne kogukond: 15 %, prantsuskeelne kogukond: 6,9 %, saksakeelne kogukond: 6,4 %). Lisaks on alates 2018. aastast suurenenud soodsas ja ebasoodsas olukorras olevate õpilaste mahajäämuse vahe. Ebasoodsas olukorras olevate õpilaste mahajäämus suurenes 9,2 protsendipunkti võrra, ulatudes matemaatikas 45,8 %ni (liit: 48 %, hollandikeelne kogukond: 41,4 %, prantsuskeelne kogukond: 51,1 %, saksakeelne kogukond: 35,6 %). Tööturul osalemise, sealhulgas ebasoodsas

([20]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

olukorras olevate rühmade osalemise soodustamiseks on väga oluline parandada kõigi õpilaste põhioskuste taset. Õpetajaameti atraktiivsuse suurendamine, eelkõige töökohtade stabiilsuse tagamise ja muutuvatele vajadustele kohandatud täiendusõppe pakkumise kaudu, aitaks vähendada kvalifitseeritud õpetajate kasvavat nappust, mis võib veelgi suurendada hariduslikku ebavõrdsust.

(28) Belgia ettevõtluskeskkonda pärsib suur regulatiivne koormus ja keerukus. Ettevõtete halduskoormus on suur, eelkõige seoses maksu- ja tööõigusega. Kulud, millega väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) tööjõu- ja maksusüsteemide järgimisel silmitsi seisavad, on Belgias suhteliselt suured, eelkõige selliste ettevõtete puhul, kes peavad kasutama mitut piirkondlikku süsteemi. Lisaks on Belgia ettevõtluse dünaamilisuse tase liidus üks madalamaid. Vaatamata hiljutisele kasvule on uute ettevõtete asutamise määr endiselt madal, eriti töötajatega ettevõtete puhul. Kiire kasvuga ettevõtete osakaal on Belgias märkimisväärselt alla liidu keskmist. Suured kaubanduspiirangud teenustesektoris võivad aidata nõrgendada ettevõtluse dünaamilisust. Samuti tuleks tegeleda reguleeritud kutsealade piirangute kaotamisega.

(29) Pidades silmas euroala liikmesriikide majanduste tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu 2024. aastal euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada 2024. aasta euroala soovitust. Belgia puhul aitavad soovitused 1, 2, 3 ja 4 rakendada esimest, teist, kolmandat ja neljandat 2024. aasta euroala käsitlevat soovitust,

SOOVITAB Belgial võtta 2024. ja 2025. aastal järgmisi meetmeid.

1. Esitada õigel ajal keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Piirata kooskõlas reformitud stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega netokulude kasvu 2025. aastal määrani, mis on kooskõlas muu hulgas valitsemissektori võla usutavasse langustrendi viimisega keskpikas perspektiivis ja valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamisega aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse (3 % SKPst) suunas. Tegeleda elanikkonna vananemisega seotud kulude eeldatava suurenemisega, sealhulgas muutes pikaajalise hoolduse süsteemi kulutõhusamaks. Reformida maksu- ja hüvitiste süsteemid, et tugevdada stiimuleid töötada, nihutades maksukoormuse tööjõult mujale ning vaadates läbi hüvitiste struktuuri. Rahastada tööjõumaksu vähendamist, sealhulgas maksukulude vähendamise kaudu. Eelkõige astuda samme fossiilkütuste toetuste järkjärguliseks kaotamiseks, sealhulgas nihutades aktsiisimaksud elektrilt fossiilkütustele.
2. Kiirendada märkimisväärselt taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki rakendamist, tagades reformide ja investeeringute lõpuleviimise 2026. aasta augustiks seeläbi, et tagatakse tõhus juhtimine. Kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist. Jätkata kõnealuste programmide vahehindamise raames keskendumist kokkulepitud prioriteetidele ja võtta samal ajal arvesse võimalusi, mida pakub Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm konkurentsivõime parandamiseks.
3. Vähendada tööjõupuuduse ja oskuste tööturu vajadustele mittevastavust, sealhulgas rohepöörde saavutamiseks, ning tugevdada aktiveerimispoliitikat, et integreerida ebasoodsas olukorras olevad rühmad veelgi enam tööturule. Parandada haridus- ja koolitussüsteemide tulemuslikkust ja võrdseid võimalusi ning jätkata reforme õpetajaameti tugevdamiseks.
4. Parandada ettevõtluskeskkonda ja ettevõtlusdünaamikat, vähendades regulatiivset koormust ja keerukust ning lihtsustades piiranguid teenustesektoris.

Luxembourg, 21. oktoober 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

NAGY I.